

Pětkrát k domácímu vzdělávání

(Postřehy a doporučení pro rodiče po 13 dnech praxe v ZŠ Dobřany)

Učit se bez přemýšlení je k ničemu. Přemýšlet bez učení je nebezpečné. (Konfucius)

Domácí vzdělávání v této plošné podobě je pro učitele i rodiče novou zkušeností. Metody teprve hledáme a jsme vděčni Vám, rodičům, za zpětnou vazbu, již se nám dostává. Snažíme se na Vaše postřehy reagovat. Zároveň Vás prosíme o toleranci a účinnou spolupráci, společné hledání cest. Máme stejný zájem – provést Vaše děti bez úhony tímto „zkouškovým obdobím“.

První postřeh: Dobrovolnost x povinnost.

- učení doma je **pro žáky dobrovolné**, je v kompetenci rodičů stanovit rozsah a obsah domácího vzdělávání; školský zákon se na tento typ vzdělávání nezaměřuje, ale věřím, že rodiče nenechají své děti zpustnout v zahálce
- zprostředkovat žákům učivo pro domácí výuku co nejkvalitnějším způsobem je **pro učitele povinné**; je to dáno zákoníkem práce, nařízením vedení školy a předpokládám i jejich svědomím
- jinými slovy – škola vytváří nabídku a žáci, příp. jejich rodiče, ji mohou v různé míře využít

Druhý postřeh: Klasifikace.

- **učitelé** domácí práci žáků **neklasifikují** (neznámkuje); to neznamená, že ji nemohou hodnotit, pokud jsou jim některé výstupy poskytnuty; **hodnocení** by však mělo spočívat jen na konstatování, co je dobře a co špatně, příp. na vysvětlení, jak dojít ke správnému výsledku; v některých předmětech je vhodné po určitém čase dát žákům k dispozici výsledky k provedení autokorekce (žák si opraví sám)
- pro jistotu – domácí výuka nebude předmětem pololetní klasifikace
- je vhodné, aby žák předal učiteli úkoly k hodnocení v termínu stanoveném učitelem

Třetí postřeh: Technika.

- zatímco ve škole jsou při učení všichni žáci ve stejných podmínkách, doma je různé technické vybavení, různý počet přístrojů a různé je i jejich vybavení, různá je i zkušenost rodičů a jsou i rozdílná domácí pravidla; roli také hraje – u mladších žáků – zda aspoň jeden z rodičů je s žákem doma, či zda oba rodiče jsou v zaměstnání a plní ještě další povinnosti mimo rodinu; významný je i počet dětí v rodině
- proto škola nastavila základní podobu technické komunikace:
  - **webové stránky školy** – jsou na ně umísťovány obecné a společné informace a v jednotlivých třídách pak přehledy a zadání učiva v jednotlivých vyučovacích předmětech; učivo bude v daném prostoru zůstat po celou dobu uzavření školy, nové učivo bude umísťováno vždy nejpozději v pondělí ráno daného týdne, ne však dříve než v sobotu předcházející tomuto týdnu; každé zadané učivo bude vždy označeno týdnem, na nějž bylo stanoveno; webové stránky plní funkci rozcestníku
  - **e-mail a telefon** - učitelé mají povinnost umístit v záhlaví svého prostoru na webu svoji kontaktní e-mailovou adresu a číslo telefonu; škola však nemá k dispozici služební telefony pro učitele, pokud vykonávají svoji práci doma, a někteří učitelé odmítají umístit na web svůj osobní telefon, proto by měli být v době od 8.00 do 12.00 hodin k dispozici žákům a rodičům na telefonu sborovny, nebo musí nastavit jiný způsob telefonické komunikace (např. zatelefonují po zanechání vzkazu)
- všechny **další možnosti** komunikace na dálku formou on-line připojení, videokonference, využití elektronických učebnic, práce na vzdělávacích portálech apod. **jsou v kompetenci jednotlivých učitelů**, kteří si sami nastaví nějaký výukový nástroj a informují o tom své žáky; toto je nyní ve fázi zkoušení a ověřování, část učitelů již získala praktické zkušenosti

- učitelé by neměli zadávat učivo, které je nutné tisknout (ne všichni mají doma tiskárnu), buď se dá pracovat přímo v počítači, nebo je tam odkaz na učebnici, pracovní sešit apod.

Čtvrtý postřeh a více doporučení: Odpočinek a organizace činností.

- učíme se v 6. ročníku: **učení je práce**, odpočinek je nezbytný – ale jen před učením a po učení; nejlepší odpočinek je dobrý spánek
- odpočinek ale může být i **aktivní**; při vzdělávání na dálku škola – až na malé výjimky – nezadává úkoly z výchov (literární, hudební, výtvarné, tělesné, příp. rodinné; také z pracovních činností); to by měl být právě prostor pro domácí aktivní odpočinek – zacvičit si, něco namalovat, přečíst či vyrobit, zazpívat si, ale také s něčím v domácnosti pomoci, vzít si něco dalšího doma na starost, něco nového se naučit (co třeba uvařit něco podle osvědčeného rodinného kuchařského receptu, něco ušít, a nemusí to být jen rouška, asistovat tatínkovi při něčem v dílně nebo v garáži; a zahrada v tento čas je místem malých zázraků – co vlastní záhonek či aspoň truhlík s něčím zeleným ...); nápadů může být hodně, jen je dotahovat do zdárného konce; a když se nepovede? zkuste to znovu! – *Vždy miřte na Měsíc. I když ho minete, přistanete mezi hvězdami. (Brown)*
- pokud ještě nemáte, nastavte Vaším dětem v pracovní dny pevný **denní režim** a kontrolujte jeho dodržování (obzvláště jste-li v zaměstnání), nemohou-li se samy učit, naplánujte jim činnosti, které zvládnou; je možné využít i dopolední či odpolední vysílání televize (UčíTelka, Odpoledka)
- v době odpočinku ať Vaše děti nezapomínají na své kamarády – určitě již mají nastavenou nějakou podobu komunikace; ať se navzájem povzbuzují, předávají si myšlenky a nápady, sdělují si své úspěchy a neúspěchy; potřebují se navzájem! a ať nezapomínají na humor, toho vážného je teď více než dost
- a především Vy sami využijte tento vzácný čas, kdy na sebe máte čas, můžete si s dětmi povídat a být spolu
- také škola bude pamatovat na odpočinek pro žáky a každý **třetí týden** výuky bude odpočinkovým; nebude zadáváno nové učivo, jen se bude opakovat, procvičovat, příp. budou zadány jiné činnosti; žáci budou mít prostor na doplnění toho, co nestihli v předchozích dvou týdnech

Pátý postřeh: A až to skončí?

- k tomu v tento čas máme ještě daleko; můžeme se těšit na návrat do normálu, ale žijme tady a teď
- v tento čas máme naději, že snad v červnu se vrátíme do školy a prázdnin už si budeme moci užít; ale je to zatím bez záruky; těch otazníků je ale více: přijímací řízení, dokončení klasifikace a vysvědčení ...
- výpadek výuky bude rozsáhlý, něco podobného snad děti potkalo jen za války a v době poválečné; následky určitě přerostou i do dalšího školního roku a bude třeba pozvolna dohánět zameškané učivo; mějme ale na paměti, že se to týká celé republiky a celého civilizovaného světa; některá opatření budou určitě zase centrální
- po návratu do školy bude nezbytná adaptace a zjišťování, co kdo zvládl v době domácího vzdělávání; od učitelů se očekává citlivý a individuální přístup; bude třeba postupně srovnat startovní čáry a navázat na ně s běžnou výukou
- pamatujte: lépe se bude pokračovat těm, kteří v tomto čase nebudou zahálet a domácímu vzdělávání se budou poctivě věnovat; v tom je Vaše nezastupitelná role – dohlédnout, motivovat, povzbudit; my Vám v tom chceme a budeme pomáhat